

Alte Drucke

Pavli Castrensis In ... Codicis Partem Patauinae Pr[a]electiones, Francisci Curtij, multorumq[ue]; qui hactenus Doct. incubueru[n]t Appendicibus ...

Paulus <Castrensis>

Lugduni, 1553

Ne fiscus uel respublica &c. Rubrica.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150729

Pauli de Castro Prima super Codice.

Glos. ponit differentiam inter istū tit. & præcedentem, quæ factis est bona; sed imperfecta. & ideo dicitur quod in tit. præced. aduocabatur patrociniū potentis in lite tam mora ad excludendum eam. in isto tit. non erat mora lis, nec aduocabatur ad excludendum litē: sed extra iudiciū aliquid fecit; vel ut magis timeretur; ut in l. j. vel in iniuriā alterius: ut in l. ij. Nam supra limē domus sue vlt. possessionis, fecit describi nomē imperatoris, vel arma imperatoris: ut videretur sibi multum acceptus, vel eius familiaris. Et videmus multos qui faciunt pingi arma alicuius Cardinalis, vel Papæ. Et in ista ciuitate faciunt pingi arma sancti Marci. & vult ista l. quod talis domus cōfiscetur; quia non debet aliquis priuatus hoc præsumere, cū cedat in dedecus principis. cum nō alibi debeant pingi nisi s. domos principis. & hoc secundū vnum intellectum. Secundū alium dicitur quod etiam nomē suū propriū nō debet describere; quia est magna temeritatis. Aliud tñ signū, nō tñ vexillum apponere potest, ut no. gl. j. tit. xxi. l. fi. Nō tñ seruatur hæc lex, nec secundū primum, nec secundū intellectum. Lex autē secunda loquitur quā quis in iniuriā alicuius facit apponi vexilla regia, seu principis, vel depingi arma, vel nomē imperatoris super domo vel possessione alicuius detenta per eum. quod illa ad denotandum vel infamandum eū possessio nō est sua; se principis, vel cōmunis; nā licet ipsi possessori propria authoritate amouere: nec de hoc potest accusari, nec accusatio debet recipi.

¶ Ea que illicitē edificata sunt, possunt per quencunque licitē destrui, & sine pena.
¶ Si locum domum alicui, qui in ea vendit vinum sine pedagio, non possunt gabellatores eam confiscare.

LEX

II.

Equis. **¶** Bart. not. in ista l. ij. circa fi. quod quando per stat. aliquod malefictum redditur impunitum; puta quod bannitus possit impune offendere, non debet super hoc recipi accusatio. Et sic ista exceptio potest opponi ad impediendū iudiciū criminale. **¶** Nota. etiam quod ea quæ illicitē edificata sunt, possunt per quencunque licitē destrui, & sine pena. facit. l. fideicommissa. §. si quis illicitē. de leg. iij. **¶** Not. gl. in l. j. s. eo. in verbo dominicum cum ibi not. ibi confiscatur possessio. Ista glossa facit contra gabellatores vini, qui vendunt vinum, pone quod dedit ad pensionē alicui domum, quod in ea vendit vinum sine pedagio: & ob hoc voluit eam cōfiscare: nō debet audiri. Nam nō deliqui ego cuius domus est: & ideo ad maiorem cautelam faciunt locatores in instrumentis locationum, quod nolunt in talibus domum suam esse obligatam: & faciunt conductores sibi promittere ista.

Vt nemini liceat sine iudi. &c.

Rubrica.

¶ Non licet alicui propria authoritate a seipso accipere insignia doctoratus, sed quod debeat ea petere, & recipere a superiore ad quem pertinet.

LEX

I.

Aepe. **¶** Glos. hic assignat duas diuersitates inter istum tit. & præcedentem. & primum vtilitatis continent. dicit ergo quod tit. præcedens loquitur, quādo quis signum, vel arma principis, aut vexillum, apponit rebus a se possidentibus ad terrorem aliorum, vel rebus possidentibus per alium ad iniuriā illius. Hic verō loquitur quā quis signum suū vel arma sua apponit in re possessa per alium ratione iuris quod præten dit in illa re habere; quia asserit illam esse suā, vel sibi obligatam. Nam non licet hoc facere antequā obtineat pro se sententiam, quæ transierit in re iudicatam: quia non debet sibi ipse ius dicere sine licentia iudicis, & istum casum vidit de facto Denis, cū quādam fraternitas in qua erant multi ciues potentes, litigaret cum vno notario super vna possessione per illum detenta: quia statim lata vna sententia pro se antequā transierit in rem iudicatam, quia fuit appellatum, fecit depingi arma ipsius fraternitatis super ostium. Et ille notarius cum pluribus fuit armatus, & illa arma destruxit, & accusabat. Certē non merebatur accusari: sed potius ista fraternitas, quæ propria authoritate hoc fecerat. Ista est intentio huius tituli. & sic longē differt a præcedenti. Et pro declaratione istorum ti. vide oino gl. bonā & plenam in auth. de man. prin. §. si. que incipit titulos &c. Et dicit Bar. saepe se allegasse rubr. cum tit. in cōuentibus scholarum, cū daret insignia. dicendo quod non licebat propria authoritate a seipso accipere insignia doctoratus, sed debebat ea petere, & recipere a superiore, ad quem pertinebat.

Ne fiscus vel res publica &c.

LEX

Rubrica.

I.

Reipublica. **¶** Iste tit. differt a tit. neli. pot. ten. quia hic implorabatur patrociniū fisci, vel reipublicæ, ratio debiti. i. quod implorans illi tenebatur: unde videbatur quod esset licitum fisco vel reipublicæ præstare illi patrociniū pro suo interesse: ut posset consequi debitum suum: quia si ille succumberet, fortē non essent bona sufficientia illis ad satisfaciendum fisco. In isto autē tit. potentior non veniebat ad præstandum patrociniū pro suo interesse, seu debitori suo. Tamen adhuc dicitur in isto tituli. contrarium. quod fisco propter hanc causam non debeat patrociniū præstare. vni priuato contra alterum, ad incutiendū illi terrorem. & hoc vult. l. j. & etiam pe. & vlti. contra quas oppo. quia non debet esse deterioris conditionis fisco quam vnus priuatus. Sed si moueretur quod debitor meo a quodam alio, licitum est mihi pro meo interesse illum defendere, & opponere exceptionem quam ille omittit opponere: ut infra, de non nu. pec. l. si cui. ergo fortius fisco. cuius contrarium ista l. videntur innuere. sed dicit quod propter hoc solū quod iste sit debitor fisci, vel rei publicæ, non licet fisco vel rei publicæ præstare sibi patrociniū. & ita loquuntur iste l. l. si in fraudem fisci illi omittet exceptionem obijcere, quæ ille competit, & bona non sufficienterent. & sic præten dit interesse. Bene posset fisco comparere, & pro suo interesse defendere, etiam illo non postulante. ut in l. contraria.

LEX

II.

Vm allegas. **¶** Not. ex ista l. secundū Bartol. quod si aliquis est expulsus de castro quodam, & vult donare, vel vendere ius quod habet alicui potenti, vel ciuitati: quia ipse non videtur posse recuperare per seipsum: talis venditio, vel donatio nō valet. Et istud est quotidianum secundū eum. & istud vidit de facto in quodam nobili partium mearum expulso a suis consortibus, qui volebat donare cuidam magno domino ius suum in despectum aliorum: sed eius filia sibi contradixit. & propter hoc abstinuit. Videtiam Florētia in quodam qui litigabat cum suo fratre, & volebat donare comuni Florentiæ omnia iura sua: & non fuit auditus, quia contra hanc l.

De negotijs gestis.

Rubrica.

¶ Qui gerit negotia aliena, & in eis impendit, potest repetere a domino quod soluit in duobus casibus.
¶ Mali mores, & mali admini. faciunt tut. suspectum, non autem accusatio de suspecto.
¶ Si reperitur in instrumento quod iudex talem legitimum tutorem de diti pupillo non iuratur de iure: licet legitimus tutor non detur a iudice, sed a lege.
¶ Mater si faciat impensas in petendo tutorem filio non habenti, quando possit eas repetere.
¶ Verbum officium, quid importet.

LEX

I.

Vm tutores. **¶** Expensæ factæ pietate materna, vel affectione domesticæ, non repetuntur per actionem negotiorum gestorum, quia non videntur factæ animo repetendi: sed potius donandi. hoc dicit. no. **¶** Semper ergo qui gerit negotia aliena, & in eis impendit, potest repetere a dño. Imò fallit in duobus casibus huius l. & i. alij qui ponunt per gl. e. l. si pñno. Regulariter contra. si vtiliter gessit. ut l. j. & ij. ff. eo. ubi ponit edictū pretoris factū super hac materia, per quod dat actio negotiorum gestorum contra dñm negotiorum contra gestorem male gerentem. & e contrario eadem actio contraria dat gestori bñ gerenti contra dñm per impetis. pter in casibus pñdictis. Primò ponit dictū. vsq. ibi. [cū etia.] Scđo illud pbat a minori: quia si qdā domesticus qui fuisset n. cū amicus patris istorū pupillorū: istas expensas circa eos fecisset. nō prestando quod faciebat hoc aio repetēdi, psumere fecisset affectione domesticā: & sic potius aio donandi, nec repeteret. ut ff. l. is qui. Multo minus ista mī, q̄ psumitur mora pietate materna. si ergo fuisset p. testata, an repeteret? dicit ut no. in l. pxi. per Bar. qui distinguit. sed in extraneo indistincte dicit quod sic, quia ille non tenebatur suspectos facere, vel etiam petere alios dari: sed mater licet nō teneatur suspectos facere, bñ tñ teneat petere nō habēti, si nō vult priuari eius succellione. **¶** In glossa in prin. ibi. [l. detegeres.] hoc ideo dicit